

Der staaer her den meget betydelige Udgift, stor 438,000 Rd., til Søbefæstningen udenfor Kjøbenhavn. Denne Udgift er jo ganske vist ikke fuldstændig opført for det første Finantsaar, men dog for en stor Deel. Jeg skal ikke gjentage Alt, hvad jeg og andre Medlemmer her i Thinget i sin Tid have udtalt om denne Sag og troet os forpligtede til at ansøre imod den; men jeg kan dog ikke under den Sag, som her foreligger om en ny Bevilling af en meget stor Sum til dette Niemed, tilbageholde Ønsket om fra vor meget ærede Krigsminister at faae nogle Udtalelser om, hvorvidt den Erfaring, som man i den nyeste Tid har gjort, ikke skulde være af saadan Bessaffenhed, at den kunde foranledige til, at man forholdt sig med Fortsættelsen af disse Befæstninger paa anden Maade, end man hidtil har gjort. Jeg har i sin Tid udtalt som Hovedgrund for mine Betæneligheder, at det er at forudsæe, at naar Søbefæstningerne her i Kjøbenhavn ere blevne færdige, vilde til samme Tid Angrebsvaabnene, Projectilerne, være undergaaede saa store Forandringer og Forbedringer, at de efter det nyere System opførte kostbare Søbefæstninger vilde vise sig at være ikke stort bedre end meget ringe, og maaskee end slet ingen Fæstningsværker. Angrebsvaabnene vilde, siger jeg, ganske sikkert til den Tid have gjort saa store Fremskridt, at Befæstningerne, naar det kommer til Stykket, ikke vilde kunne tjene til at være et virkeligt Værn imod et Angreb. Dette er een af mine Betæneligheder; jeg skal ikke gaae ind paa alle de andre, som jeg ogsaa har i denne Henseende, og med Hensyn til hvilke jeg allerede tidligere vidtløftigt har udtalt mig. Men det er nu, troer jeg, en Kjendsgjerning, at der i den allernyeste Tid er fremkommet et nyt Slags Sprængkrudt, nemlig Dynamit — et meget betegnende Navn — et Slags Sprængkrudt af en saa overordentlig Virkning, at det ved de dermed anstillede Forsøg har viist sig, at det overgaaer Alt, hvad man hidtil har kjendt; Dynamit har viist sig at have en saadan Sprængkraft, at det med den største Lethed har ødelagt overordentlig

store Færnstiver, og man vil derfor vistnok med Held kunne benytte Dynamit til at sprænge endogsaa overordenlig stærke Fæstningsværker. Det troer jeg ogsaa er en Kjendsgjerning, der er værd at lægge Mærke til, at man nu gaaer ud fra, at det er nødvendigt, at der ved Siden af det Materiale, som man hidtil har anvendt for at give Befæstningerne den fornødne Styrke, nemlig det hidtil som fortrinligt ansæte Beton, maa anvendes et Færnpantser for at sikke sig saameget mere imod Projectilernes tiltagende Styrke. Om man nu i Tidens Længde vil være istand til ved Færnplader at modstaae disse nyere Projectilers Virkning, veed jeg ikke, jeg har endnu ikke saa stort Kjendskab til denne Sag, at jeg i saa Henseende tør opstille nogen Paastand; men jeg skal kun sige saa meget, at vi ved de Forsøg, der have været anstillede paa forskjellige Steder, have seet, at det har viist sig, at naar man har faaet tilveiebragt en Pantserbeklædning, som havde den fornødne Styrke til at modstaae Projectilerne, saa er der kort Tid efter frembragt nyere Projectiler, som vare istand til at ødelægge den. Projectilernes Kraft er saaledes stadigt skruet mere og mere op, hvilket altsaa maa medføre Nødvendigheden af at give Befæstningerne den dertil svarende Styrke, og da navnlig ved Hjælp af den kostbare Bepantsering, der jo vil medføre særdeles betydelige Udgifter; endnu har man ikke opnaaet at give dem en saadan Styrke, at de kunne være sikke imod Ødelæggelse fra Projectilernes Side. Dette er for mig et Punkt, der har en ikke ringe Betydning, og da Sagen jo vil komme til nærmere Behandling, har jeg troet det rigtigt her strax at fremsætte det. Der vil jo muligviis kunne fremkomme Oplysninger her, som vilde kunne berolige mig i saa Henseende; men jeg tilstaaer ærligt, at den allernyeste Tid's Erfaringer kun have kunnet bestyrke mig i de Betæneligheder, som jeg hidtil har havt angaaende Hensigtsmæssigheden af det hele Søbefæstningsvæsen ved Kjøbenhavn. Denne Betragtning af Sagen har naturligviis saa meget stærkere maattet træde frem for mig nu,